
BEANTWOORDING

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

ZAAKNUMMER 535579

Datum indiening vragen 11 april 2023

Van De fractie van CDA

Onderwerp Voortijdig schoolverlaters

Aanleiding: 4 april jl. stond in het AD het krantenartikel dat de gemeente Kaag en Braassem de meeste schoolverlaters zonder mbo-diploma heeft.

ALGEMEEN:

Bureau leerrecht voert voor ons de leerplichtwet uit. Het artikel in het AD op basis waarvan u vragen stelt, gaat over de cijfers die bureau leerrecht voor heel de regio heeft gepubliceerd. Wij hebben uw vragen aan bureau leerrecht voorgelegd. In onderstaande antwoorden geeft bureau leerrecht uitleg over de situatie in Kaag en Braassem.

Vragen

1. Klopt het gestelde in het krantenartikel (gebaseerd op cijfers van DUO)?

Antwoord

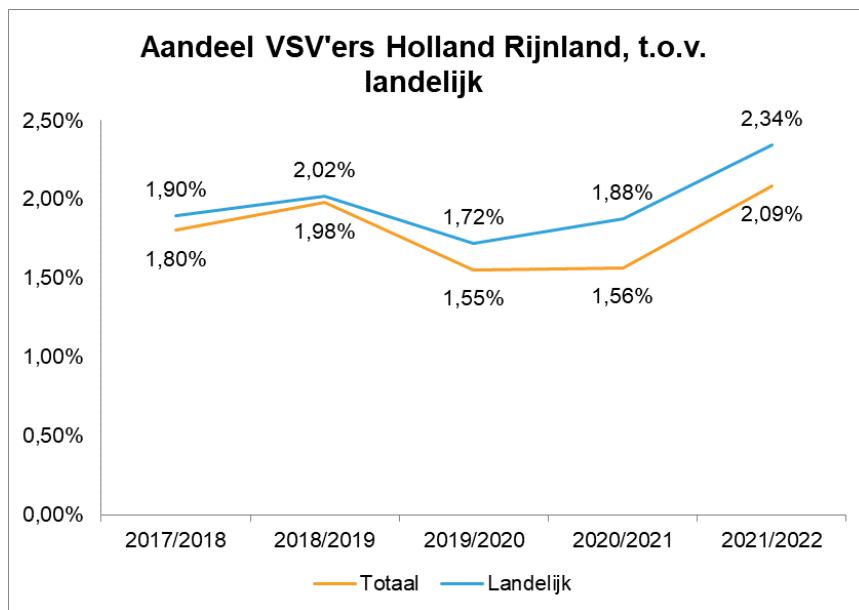
In het krantenartikel wordt uitsluitend gesproken over de voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) uit het Mbo. De genoemde percentages kloppen nagenoeg allemaal.

Volgens de DUO cijfers zijn er in schooljaar 2021-2022: 47 nieuwe voortijdig schoolverlaters in Kaag en Braassem. Het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters is 2,31% (VO en

Mbo). Dit was vorige jaar lager. Landelijk gezien staat Kaag en Braassem met 6,73% op de 92e plaats van gemeenten in Nederland. Laren is nummer 1 met 13,13%.

De toename in Kaag en Braassem moet in perspectief worden gezien. Ten eerste wijkt deze niet af van het regionale en landelijke beeld. Kaag en Braassem heeft relatief een laag percentage voortijdig schoolverlaters. Lager dan bijvoorbeeld Katwijk en Leiden.

De afgelopen (corona) jaren was er juist een afname te zien in het percentage voortijdig schoolverlaters in de regio. Deze afname was vertekenend en gaf geen goed beeld van de situatie.

De huidige toename is dus niet onverwacht. In de twee coronajaren werden leerlingen op het Mbo nauwelijks uitgeschreven, in verband met de Coronacrisis. Dit beleid werd ingezet om jongeren zo veel mogelijk kansen te geven de opleiding te kunnen voltooien. Ook jongeren die (bijna) niet aanwezig waren op school, werden niet of nauwelijks uitgeschreven. Daarnaast is er sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt, met veel kansen voor jongeren.

Het terughoudende uitschrijfbeleid op het Mbo is inmiddels aangepast. Het percentage nieuwe voortijdige schoolverlaters in de regio is nu iets hoger dan voor de coronacrisis.

2. Zijn de jongeren die voortijdig en zonder MBO diploma school verlaten in onze gemeente goed in beeld?

Antwoord

De 47 voortijdig schoolverlaters 2021-2022 uit Kaag en Braassem zijn bijna allemaal in beeld/in beeld geweest bij Regionaal Bureau Leerrecht (RBL):

Reden van uitval:

Verkeerde opleidingskeuze: 16
Medisch/psychische problematiek: 11
Wil werken: 8
Studie te moeilijk/neg studieadvies: 3
Kwaliteit van het onderwijs: 2
Anders (diverse redenen): 7

In beeld door begeleiding:

Uitvallers krijgen begeleiding aangeboden. Uiteraard is dat voor 18+ jongeren een vrijblijvend aanbod. Alle vsv'ers zonder/met weinig inkomen worden opnieuw thuis bezocht zo lang ze geen 23 jaar zijn. Ook wanneer ze nu hebben aangegeven geen behoefte te hebben aan begeleiding. Ze blijven dus in beeld. Jongeren die werken en een redelijk inkomen hebben, worden niet meer bezocht. In de toekomst is dat wel een groep om aandacht voor te hebben.

Wat betreft de gevolgen van de Coronacrisis:

Het terughoudende uitschrijfbeleid gaf jongeren in theorie de kans de opleiding toch te kunnen afronden, terwijl het voor alle betrokkenen duidelijk was dat dit in de praktijk niet meer zou gebeuren. Tegelijkertijd had het niet uitschrijven een negatieve keerzijde: te lang ingeschreven staan zonder dat er kans van slagen is, zorgt voor extra studieschulden. Daarbij werden deze jongeren te laat verwezen naar vervolgtrajecten en gemeentelijke ondersteuning. Het RBL heeft het afgelopen schooljaar en daarvoor verschillende gesprekken gevoerd met mbo Rijnland om te bespreken hoe deze jongeren het beste ondersteund zouden kunnen worden. Soms was uitschrijven uiteindelijk beter, maar uiteraard is maatwerk hierbij noodzakelijk.

3. Op welke manier worden deze jongeren benaderd dan wel hebben zij contact met (onderwijs)instanties?

Antwoord

Nieuwe vsv'ers worden door het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) in samenwerking met de scholen gesproken, het liefst nog vóór uitval. Het doel daarvan is uitval voorkomen. Als er nog geen contact is geweest, dan wordt door het RBL zo snel mogelijk na uitval contact gezocht. Ook in de jaren daarna wordt contact gehouden met de inmiddels 'oud'-vsv'ers. Het belangrijkste doel van deze benadering is passende begeleiding aanbieden. De consultants gaan samen met het netwerk van de jongere op zoek naar mogelijkheden die voor deze jongere passend zijn. Dit kan terugkeer naar onderwijs zijn, maar soms is werk of hulpverlening logischer.

Consultanten leerrecht zijn verbonden aan/ werkzaam op de scholen. Daarnaast is een vaste consultant verbonden aan Kaag en Braassem. Hierdoor kan goed samengewerkt worden met het lokale netwerk.

4. Hoeveel jaar worden deze jongeren gevolgd, dan wel ondersteund in hun loopbaan (m.n. omdat schoolverlaters vaak 16-17 jarigen zijn en de problemen vaak na het 25ste jaar ontstaan)? Door welke partijen/instanties?

Antwoord

Het RBL heeft als taak nieuwe en oude vsv'ers tot 23 jaar in beeld te brengen en te begeleiden. De doelgroep van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (een functie van het RBL) betreft alle jongeren van 18 tot 23 jaar zonder schoolinschrijving, zonder inkomen/met beperkt inkomen, zonder uitkering en zonder diploma vanaf mbo2/Havo. De wetgeving wordt in 2025 aangepast. De RMC leeftijd wordt dan verhoogd naar 27 jaar.

Jongeren tot 18 jaar hebben een kwalificatieplicht en vallen onder de Leerplichtwet. Zij kunnen (zonder startkwalificatie) niet zo maar stoppen met school. Deze jongeren worden intensiever gevolgd/begeleid.

5. Is dit het eerste jaar dat wij een hoog percentage schoolverlaters hebben of speelt dit al langer?

Antwoord

In de afgelopen jaren was er juist een afnemend percentage nieuwe schoolverlaters te zien. Hetgeen de toename (van na de coronacrisis) verklaart. Zie 1.

6. Indien dit al langer speelt; welke acties zijn er ondernomen om vroegtijdig school verlaten te voorkomen?

Antwoord

Het is dus niet zo dat er al langer sprake is van een toename, integendeel. Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten is wel al langer een verantwoordelijkheid van de gemeente. Er wordt al jaren ingezet op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en op het ondersteunen van vsv'ers naar werk of opleiding, zodat alle jongeren zich duurzaam kunnen ontwikkelen.

De meeste schoolverlaters zijn afkomstig zijn van het Mbo. Bij het tegengaan van voortijdig schoolverlaten (vsv) worden extra maatregelen ingezet in het regionale [vsv-programma 2021-2024](#).

In dit programma wordt in regionaal verband samengewerkt door Mbo-instellingen, gemeenten en ketenpartners om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. Vanaf 2020 financieren de gemeenten in Holland Rijnland, aanvullend aan het regionale vsv-programma, gezamenlijk een aantal vsv-projecten en een maatwerkbudget (scholing op maat voor vsv'ers). Het doel hiervan is het voorkomen en verder terugdringen van voortijdig schoolverlaten.

In de "Aanpak jeugdwerkloosheid" werken de gemeenten, mboRijnland, UWV, SBB en het RBL ruim 2 jaar regionaal samen om de gevolgen van de Coronacrisis voor jongeren op te vangen. Het RBL heeft in dit kader de aanpak van het huisbezoekenteam geïntensiveerd.

7. Wat kan de gemeente dan wel wat doet de gemeente doen om vroegtijdig school verlaten te voorkomen?

Antwoord

De wettelijke taken van de gemeente op het gebied van leerplicht en voorkomen van voortijdig schoolverlaten worden uitgevoerd door het RBL. De gemeente heeft regelmatig contact met het RBL. O.a. over hetgeen bij de beantwoording van vraag 6 is genoemd. Ook tijdens en na de coronacrisis is uitgebreid (met het RBL en de wethouder) gesproken over de voortgang en de situatie van de consequenties en de aanpak.

8. Zijn de gevolgen van het deelnemen aan de maatschappij zonder startkwalificatie specifiek voor onze gemeente in beeld?

Antwoord

De voortijdig schoolverlaters worden door het RBL gevolgd. Veel van de voortijdig schoolverlaters uit Kaag en Braassem zijn aan het werk. In de regio Holland Rijnland is het percentage voortijdig schoolverlaters dat werkt, hoger dan landelijk. Dat geldt ook voor Kaag en Braassem. De zeer krappe arbeidsmarkt in de regio zien we terug in de cijfers. Het alsnog behalen van een startkwalificatie blijft echter een belangrijk doel in de regio. Zo'n 20% van de jongeren volgt een jaar later weer regulier onderwijs, maar ook daarna keren jongeren terug naar school.

9. Wat is het college voornemens te gaan doen aan dit probleem?

Antwoord

De aanpak van voortijdig schoolverlaten is in regionaal verband belegd bij het RBL. Wij hebben goede ervaringen met het RBL en zijn zeer tevreden over hun aanpak en samenwerking.

Specifiek over dit onderwerp, waarover in het krantenartikel is geschreven, wordt in de zogenaamde Regiegroep VSV op 24 mei as. besproken welke inzet de regio al realiseert en wat aanvullende nodig is. In dat kader wordt ook de kamerbrief 'Hoofdlijnen aanvalsplan voorkomen voortijdig schoolverlaten en begeleiden naar een kansrijke toekomst' besproken met de samenwerkende gemeenten en het RBL.

Tot slot: het bureau leerrecht is altijd bereid om in gesprek te gaan met de gemeenteraad. Als u meer wilt weten over de uitvoering van de leerplicht in het algemeen, of specifiek over voortijdig schoolverlaters, dan kunt u hen uitnodigen voor een presentatie.